

suurempi, hakua voidaan jatkaa listan alkuosan loppuosasta (siis alkuperäisen listan toisesta neljänneksestä). Näin jatketaan, kunnes tarkasteltavan hakualueen keskimäinen alkio on sama kuin haettava arvo (jolloin haluttu arvo on löytynyt) tai hakualue on tyhjä (joilloin voidaan todeta, että haluttua arvoa ei ole listassa lainkaan).

Tällaista hakutapaa kutsutaan *binäärihauksi*. Seuraavaksi vielä binäärihaun periaate vähän täsmällisemmin esitettynä:

1. Aloita niin, että hakualueena on koko alkuperäinen lista.
2. Jos hakualue on tyhjä eli hakualueen alaindeksi on suurempi kuin hakualueen yläindeksi, lopeta haun suoritus. Haettavaa arvoa ei ole listassa lainkaan. Muussa tapauksessa laske hakualueen keskimäisen alkion indeksi (Keskimäinen tarkoittaa tässä sitä alkioita, joka on hakualueen keskimäisessä paikassa.)
3. Vertaa haettavaa arvoa hakualueen keskimäiseen alkioon:
 - (a) Jos haettava arvo ja keskimäinen alkio ovat yhtäsuuret, haettava arvo on löytynyt. Lopeta haun suoritus ja palauta keskimäisen alkion indeksi.
 - (b) Jos haettava arvo on pienempi kuin hakualueen keskimäinen alkio, jatka kohdasta 2, mutta niin, että hakualueena on nykyisen hakualueen alkupuolisko.
 - (c) Jos haettava arvo on suurempi kuin hakualueen keskimäinen alkio, jatka kohdasta 2, mutta niin, että hakualueena on nykyisen hakualueen loppupuolisko

Seuraavaksi funktio, joka hakee binäärihaulla ensimmäisenä parametrina annetusta listasta toisena parametrina annetun arvon. Funktion sisällä pidetään muuttujien `ala` ja `yla` avulla tietoa siitä, mikä on hakualue milläkin hetkellä. Aluksi `ala`-muuttujan arvoksi asetetaan nolla ja `yla`-muuttujan arvoksi listan viimeisen alkion indeksi. Joka kierroksella lasketaan aina hakualueen keskimäinen indeksi, jonka arvo tallennetaan muuttujaan `keski`. Tämän jälkeen verrataan haettavaa arvoa hakualueen keskimäisellä indeksillä olevaan alkioon. Vertailun tuloksen mukaan joko poistutaan funktiosta tai muutetaan joko hakualueen ylä- tai alaindeksin arvoa.

```
def binaarihaku(lista, arvo):
    ala = 0
    yla = len(lista) - 1
    while ala <= yla:
        keski = (ala + yla) // 2
        if lista[keski] == arvo: # arvo löytyi, lopetetaan
            return keski
        elif lista[keski] < arvo:
            ala = keski + 1 # jatketaan hakua loppuosasta
        else:
            yla = keski - 1 # jatketaan hakua alkuosasta
    return -1 # hakualue on tyhjä, mutta arvoa ei löytynyt
```

Annettu funktio toimii siis oikein vain siinä tapauksessa, että parametrina annetussa listassa luvut ovat suuruusjärjestyksessä. Funktio ei mitenkään tarkista sitä, että

tämä pitää paikkansa. Jos listan alkiot ovat satunnaisessa järjestyksessä, funktion paluuarvo voi olla täysin väärä eikä funktio anna mitään ilmoitusta siitä, että se ei toiminut oikein.

Binäärihaku on hyvin tehokas verrattuna peräkkäishakuu. Tarkastellaan esimerkiksi hakua listasta, jossa on miljoona alkiota. Peräkkäishakua käytettäessä joudutaan pahimmassa tapauksessa suorittamaan funktiossa **hae-pisteet** olevaa **for**-käskeyä miljoona kierrosta (kaikki listan alkiot pitää käydä läpi, jos haettava alkio ei ole listassa). Binäärihakua käytettäessä riittää, että **while**-käskeyä suoritetaan pahimmassakin tapauksessa noin 20 kierrosta. Vielä paremmin ero tulee näkyviin, jos mietitään tilannetta, jossa listan koko kasvaa kahteen miljoonaan. Peräkkäishakua käytettäessä pahimmassa tapauksessa tarvittavien **for**-käskeyn kierrosten määrä kasvaa miljoonalla, kun taas binäärihaussa **while**-käskeyn kierrosten määrä kasvaa vain yhdellä.

Alla on vielä esimerkkinä koko ohjelma, jossa on ensin pyydetty käyttäjää antamaan pelipisteet suuruusjärjestyksessä ja sen jälkeen on käytetty **binaarihaku**-funktioita halutun arvon hakemiseen.

#pistehaku-binaarihaulla.py

```
def lue_pisteet():
    print "Anna pelaajien pisteet suuruusjärjestyksessä pienimmasta alkaen."
    rivi = raw_input("Monenko pelaajan pisteet haluat antaa? ")
    lkm = int(rivi)
    pistelista = [0] * lkm
    i = 0
    while i < len(pistelista):
        rivi = raw_input("Anna seuraavan pelaajan pisteet: ")
        pistelista[i] = int(rivi)
        i += 1
    return pistelista

def binaarihaku(lista, arvo):
    ala = 0
    yla = len(lista) - 1
    while ala <= yla:
        keski = (ala + yla) / 2
        if lista[keski] == arvo: # arvo löytyi, lopetetaan
            return keski
        elif lista[keski] < arvo:
            ala = keski + 1 # jatketaan hakua loppuosasta
        else:
            yla = keski - 1 # jatketaan hakua alkuosasta
    return -1 # hakuarvo on tyhjä, mutta arvoa ei löytynyt

def main():
    pisteet = lue_pisteet()
    rivi = raw_input("Mita arvoa etsitaan? ")
    haettava_arvo = int(rivi)
```